

Med Hensyn til den Vejledning, der er bebudet fra Ministeriets Side, gaar jeg ud fra som en Selvfølge, at de kongelige Bygningsinspektører og Nationalmuseet bliver dem, der kommer til at udarbejde den, da de er sagkyndige. Lovforslaget taler stadig væk om sagkyndige og nævner jo disse to Instanser. I § 6, sidste Stykke, omtales for øvrigt disse to sagkyndige Instanser i et saa snørklet Dansk, at jeg haaber, at Udvalget vil foretage en Omredigering.

De Punkter, jeg nu gør opmærksom paa, er noget, der helt henhører under Udvalget, saa hvis jeg havde Mulighed for at faa Sæde i dette, vilde jeg have gemt dem dertil; men da jeg ikke har det, vil jeg nu tage Ordet om dem. I § 7 er der noget, jeg slet ikke forstaar; jeg har spurgt andre, og de forstaar det heller ikke. Der staar: „Ved kgl. Anordning udstedes der en Vejledning med Hensyn til Vedligeholdelse af Kirkebygninger med Løsøre og andet Tilbehør, saavel med Hensyn til hvilke Fordringer der kan stilles til dem, for at de anførte Krav kan siges at være opfyldte o. s. v.“ Hvem er „dem“ dér? Jeg forstaar det ikke. Man kan jo have Gisinger, men det var rart at faa bestemt i Loven, hvad Ordene betyder.

I § 38, Stykke 2, er Tale om „den arkitektonisk eller arkæologisk sagkyndige, der af Ministeriet kan tilforordnes et Syn, jfr. § 31, Stykke 2“; men i § 31, Stykke 2, staar der Tale om „den bygningskyndige Mand“ alene. De to Ting harmonerer ikke sammen; hvis de skal forenes, maa der i § 31, 2det Stykke, staa „den arkitektonisk eller arkæologisk sagkyndige“ i Stedet for „den bygningskyndige Mand“; og det er rimeligt, at der kommer til at staa saaledes, da det ikke alene er paa det arkitektoniske, men ogsaa paa det arkæologiske Omraade, at der kan være Tale om, at en sagkyndig skal deltage i Synet sammen med Provsten.

Der staar endvidere i § 31, at „Provsten sender en Afskrift af Forretningen til Provstiudvalget, der derefter afgør, hvad der videre skal foretages“. Jeg kan ikke tænke, at det vil koste særlig meget at faa en Afskrift af denne Udskrift, som saa sendes ind til dem, der er sagkyndige med Hensyn til dette Omraade.

Der er forskellige andre Ting, jeg kunde nævne. Med Hensyn til et enkelt Punkt i § 44, som er helt ufatteligt, er det for Resten, saa vidt jeg husker, oplyst af den højtærede Kirkeminister, hvad Meningen er; men det er i hvert Tilfælde nødvendigt at omredigere denne Bestemmelse.

Men naar nu altsaa denne meget vigtige Opgave, Vedligeholdelsen af vore Kirkebygninger, lægges i Menighedsraadenes Haand, er det dog ønskeligt, forekommer det mig, om de, der er selvskevne Medlemmer af Menighedsraadene, kunde faa lidt Undervisning i vore Kirkebygningers Betydning. Jeg haaber, at den kirkehistoriske Professor altid vil have dette paa Hjerte; jeg ved, at den nuværende Professor i Kirkehistorie, det ærede Medlem Hr. J. Oskar Andersen, har Sans for disse Ting, men man kan ikke være sikker paa altid at have en kirkehistorisk Professor, som særlig har Sans og Forstaaelse af vore kirkehistoriske Bygninger med Tilbehør. Jeg kunde derfor tænke mig, at man — hvad jeg ved, at Nationalmuseet i sin Tid har ønsket — kunde give en Mand derfra, som har særlig Kærlighed til dette, Ret til og Lejlighed til paa Pastoralseminariet at give de vordende fødte Medlemmer af Menighedsraadene Vejledning gennem nogle Foredrag om dette Emne. Jeg skal anbefale, at Ministeriet har sin Opmærksomhed henvendt paa dette Ønske fra Nationalmuseets Side.

Jeg skal derefter blot gøre et Par Bemærkninger om § 43 i Forslag til Lov om Folkekirkens Lønningsvæsen udenfor København og Frederiksberg m. m., da det synes at være et meget svært Punkt at naa til Overenskomst om. Det forekommer mig, at det er den bedste Paragraf i dette Lovforslag, og jeg glæder mig over, at jeg ikke sad i 1919, da man vedtog den Lov, som nu kommer i Konflikt med dette Forslags § 43. Man maa ikke glemme — og det haaber jeg heller ingen skal glemme —, at i Sønderjylland stiller Ejendomsforholdet til Præstegaardene sig anderledes end i Kongeriget. Man har dernede en helt anden Ret, end vi har heroppe; dér kan der slet ikke være Tvivl om, at hvis man ikke vil sige, at det er Kirken som Institution, der ejer dem, saa er det Sognekaldene, der er Ejere. Herhjemme er der Tvivl i saa Henseende, jeg vilde i alt Fald aldrig vove at undersøge den højtærede Kirkeministers Udtalelse om, at det, at Staten ved Reformationen tog Bispegodset, ogsaa skulde give Staten Ejendomsret — jeg taler ikke om Højhedsret, for det har den, men Ejendomsret — til den øvrige Del. Bisperne paa Reformationstiden, det var Medlemmer af Rigsraadet, det var en politisk Rigsstand, og man tog dem i Guds Navn ved Vingebenet, som det hedder, og tog ogsaa Godset fra dem. Men det andet rørte man ikke